

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

56-1

BRNO 2015

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 56
Volume 56

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Hedvika Břínková, Jiří Juchelka, Soňa Klanicová, Šárka Krupičková,
Olga Lečbychová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík,
Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Azu design, s. r. o.

Software
Software

Adobe InDesign CC

Fotografie na obálce
Cover Photography

Želešice. Polotovar sekerky (viz obr. 5, str. 40).
Želešice. Axe blank (see Fig. 5, Pg. 40).

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Čechyňská 363/19
602 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design, s. r. o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2015
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2015 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

Hrobová jáma i kostra uvnitř byly orientované podél osy východ-západ. Kostra ženy ležela na levém boku s hlavou na východ. Jako milodary zemřelé byly do hrobu uloženy tři nádoby. V prostoru nohou se nacházela mísa s původně masitým jídlem (uvnitř nádoby se dochovaly zvířecí kosti) a dále menší džbáněk; bronzové šídlo a dva menší kostěné nástroje byly uloženy v okolí pasu před trupem; bronzová dýka s pohárkem se nacházely uložené za zády mrtvé a z prostoru nad hlavou pochází tři bronzové jehlice a čtyři jantarové korálky. Dalších pět jantarových korálků bylo nalezeno u kostí trupu. Pohřby zachycené při výzkumu hrobové jámy náležely třem jedincům, a to dvěma dětem, s odhadem dožití věku dva (pohřeb 802), respektive tři roky (pohřeb 800). Na dně hrobové jámy byl uložen ženský pohřeb 801 s odhadem dožití věku spadající do intervalu 35 až 44 let, odhad výšky postavy činí 161,31 cm ($\pm 4,49$ cm). Pánevní kosti ženy nesou stopy poporodních změn. Na skeletu byly zaznamenány stresové patologické ukazatele mající souvislost s nedostatečnou výživou v dětském věku (lineární defekty na zubní sklovině) a dále tzv. *cribra orbitalia* na stropech obou očí. Jedná se o pórovité struktury, jež vznikají jako důsledek fatálního nedostatku vitamínu C, většinou však jde o deficienci železa v potravě či jeho malabsorpci v důsledku střevních onemocnění; tyto jevy mohou též vznikat při dlouhodobém hladovění. Zachyceno bylo dále zrcadlově lesklé obroušení kloubních ploch levého loketního a pravého i levého hlezenního kloubu jako důsledek artritických změn v kloubech (paleopatologický ukazatel označovaný jako eburnizace). Fyzické trauma bylo zjištěno na levé klíční kosti. Jedná se o dislokovanou, kompletně zhojenou zlomeninu s apozičním srůstem (během hojení došlo k výraznému zkrácení o 27 mm). Mechanismem vzniku traumatu bývá nejčastěji nepřímý pád na rameno, bok, záda, či přímý úder na horní hranu ramene. Následkem špatného zhojení došlo k omezení hybnosti v ženině ramenním kloubu, a to zejména v rozsahu pohybů při předpažení, vzpažení a rotačních pohybech. Zranění se zřejmě projevilo i na fyziognomii ženy, ramenní kloub byl výrazně přimknut k tělu. S největší pravděpodobností se jedná o nitranský pohřeb se silnými únětickými vlivy. Poloha kostry odpovídá nitranskému ritu, keramické nádoby mají ovšem analogie ve staroúnětické keramice.

Arkadiusz Tajer

Resumé

Osek nad Bečvou (Bez. Přerov), „Nadmlýnice“. Nitra Kultur, Lausitzer Urnenfelderkultur. Grab, Siedlung. Rettungsgrabung.

Obr. 14. Osek nad Bečvou. Zrekonstruované nádoby.
Abb. 14. Osek nad Bečvou. Rekonstruierte Gefäße.

Obr. 15. Osek nad Bečvou. Hrob ženy.
Abb. 15. Osek nad Bečvou. Der Frauengrab.

PLAVEČ (OKR. ZNOJMO)

„Bažant horní“. Mladší doba bronzová. Depot. Záchraný výzkum. Uložení nálezů: Jihomoravské muzeum ve Znojmě.

Místo nálezů se nachází u obce Plaveč (okr. Znojmo) na parcele č. 2048/1, v bodu na souřadnici S-J-TSK 48.9264589 N:16.0716031 E.

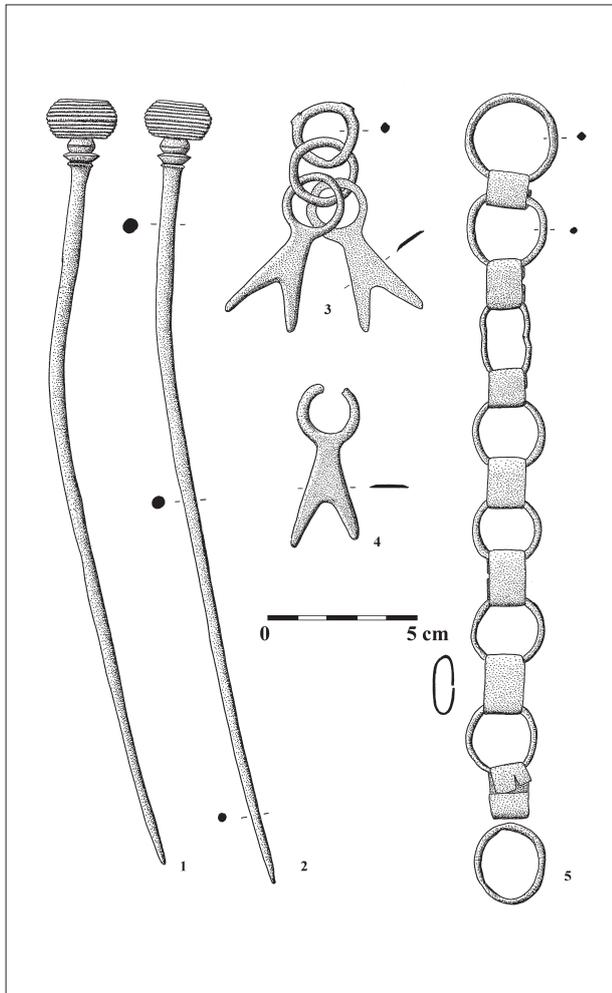
V květnu a červnu roku 2014 proběhl záchraný archeologický výzkum spojený s výstavbou nové kanalizace pro obec. Skryta byla trasa vedoucí podél pravé strany komunikace č. 399 z obce Plaveč do obce Únanov. Porušená archeologická situace byla zachycena za použití detektoru kovů nedaleko Božích muk (p. č. 2048/1, k. ú. Plaveč). V pravděpodobné sídlištní jámě, jejíž maximální hloubka se pohybovala kolem 80 cm, byl vedle charakteristického sídlištního

keramického materiálu zachycen soubor bronzových předmětů. Depot se skládal ze dvou dlouhých jehlic s kulovitou hlavicí zdobenou obvodovými rýhami, z řetízku, jehož kroužky jsou spojeny plíškovými svorkami, dále ze dvou závěsků v podobě vlašťovčích ocásku zavěšených na kroužku a z třetího poškozeného (obr. 16). Analogie k nálezům můžeme hledat v západní Evropě (Francie, Německo), a zároveň jej přiřadit k vzácným exemplářům z Čech a Moravy.

Alena Nejedlá

Resumé

Plaveč (Bez. Znojmo), „Bažant horní“. Jüngere Bronzezeit. Depot. Rettungsgrabung. Einlagerung der Funden: Südmährisches Museum in Znam.

Obr. 16. Plaveč. Depot. Mladší doba bronzová. Kresba R. Hetflaiš.

Abb. 16. Plaveč. Depot. Jüngere Bronzezeit. Zeichnung von R. Hetflaiš.

PODOLÍ (K. Ú. PODOLÍ U BRNA, OKR. BRNO-VENKOV)

„Příčný“. ÚK. Sídliště. Záchranný výzkum.

V roce 2014 pokračoval výzkum v návaznosti na postupující zástavbu odkyvem východní okrajové části sídelního areálu únětické kultury v areálu firmy Amar. Díky převažující akumulaci souvrství v těchto místech mohla být ručně snižována konzervovaná původní kulturní vrstva s početnými nálezy, zahloubené objekty reprezentovalo pouze několik sloupových jamek. Při dostavbě haly na západním okraji sídelního areálu byl dokumentován jediný zahloubený objekt.

David Parma

Resumé

Podolí (Kat. Podolí u Brna, Bez. Brno-venkov), „Příčný“. Aunjetitzer Kultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

PROSTĚJOV (K. Ú. KRASICE, OKR. PROSTĚJOV)

„Višňovce“, parc. č. 258/6. Střední doba bronzová. Sídliště. Záchranný výzkum.

Dne 6. ledna 2014 proběhl drobný záchranný archeologický výzkum při akci „novostavba RD pana Petra Konšela na parc. č. 258/6, k. ú. Krasice, obec Prostějov-Krasice, okr. Prostějov“ (ZM ČR, 1:10 000, list 24-24-12, 115:345 od Z:J s. č.). Výkopy základových pasů narušily sídlištní objekt příslušející nejmladšímu vývojovému úseku mohylové kultury střední doby bronzové, jehož výplň poskytla mj. i dvě rekonstruovatelné keramické nádoby a hliněné závaží tkalcovského stavu (obr. 17).

„Višňovce“, parc. č. 257/6. Mladší doba bronzová. Sídliště. Záchranný výzkum.

Dne 10. února 2014 proběhl drobný záchranný archeologický výzkum při akci „novostavba RD pana Karla Polzera na parc. č. 257/6, k. ú. Krasice, obec Prostějov-Krasice, okr. Prostějov“ (ZM ČR, 1:10 000, list 24-24-12, 115:347 od Z:J s. č.). Výkopy základových pasů protuly sídlištní objekt náležející patrně lužické kultuře mladší doby bronzové.

„Višňovce“, parc. č. 257/5 a 258/5. Mladší až pozdní doba bronzová. Sídliště. Záchranný výzkum.

Dne 6. května 2014 proběhl drobný záchranný archeologický výzkum při akci „novostavba RD manželů Pikhartových na parc. č. 257/5 a 258/5, k. ú. Krasice, obec Prostějov-Krasice, okr. Prostějov“ (ZM ČR, 1:10 000, list 24-24-12, 115:343 od Z:J s. č.).